

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PE13018

[6504]-1001

[Total No. of Pages : 4

F.Y. B.Sc. (Home Science)

HSC-101-MJT : FUNDAMENTALS OF FOOD SCIENCE

(2024 Pattern) (Semester - I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 30

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Choose the correct option. (any 5) [5]

- a) A method of cooking where food is cooked without direct contact of water is called.
 - i) Steaming
 - ii) Boiling
 - iii) Stewing
 - iv) Poaching
- b) Cereals are deficient in an amino acid
 - i) Lyciene
 - ii) Methionine
 - iii) Cysten
 - iv) Lucin
- c) Germination increase the vitamin _____ content of pulses.
 - i) Vit A
 - ii) Vit C
 - iii) Vit B
 - iv) Vit D
- d) Green leafy vegetables are excellent source of _____.
 - i) Protein
 - ii) Vitamin
 - iii) Fat
 - iv) None of the above
- e) Egg yolk protein are good _____ agent
 - i) Oxidising
 - ii) Emulsifying
 - iii) Colouring
 - iv) Flavoring
- f) Nuts are rich source of _____ and _____.
 - i) Calcium, fat
 - ii) Protein, fat
 - iii) Carotene, fat
 - iv) Fat, fibre
- g) _____ pigment present in tomato
 - i) Betaline
 - ii) Allin
 - iii) Lycopene
 - iv) Tannin

P.T.O.

Q2) a) Answer the following. (any 1) **[5]**

i) Explain RDA and factors affecting RDA.

ii) Define balance diet and its importance.

b) Explain role of cereal in cookery. **[3]**

Q3) a) Answer the following. (any 1) **[5]**

i) Explain moist heat method of cooking.

ii) Write toxic factors present in pulses.

b) Discuss about process milk product. **[4]**

Q4) Answer any four of following. **[8]**

a) Advantages of sprouting

b) Function of beverages

c) Health benefit of Millet

d) Role of spices in cookery

e) Role of fruits in our diet

f) Explain any one method of evaluating of egg

Total No. of Questions : 4]

PE13018

[6504]-1001

F.Y. B.Sc. (Home Science)

HSC-101-MJT : FUNDAMENTALS OF FOOD SCIENCE

(2024 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 30

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही 5)

[5]

- अ) या अन्न शिजविण्याच्या पद्धतीत अन्नाचा प्रत्यक्ष पाण्याशी संपर्क येत नाही.
i) वाफवीने ii) उकळने
iii) स्टीव्हिंग iv) पोर्चींग
- ब) धान्यामध्ये या अमीनो आम्लाची कमतरता असते.
i) लायसीन ii) मीथीओनीन
iii) सीस्टीन iv) ल्युसीन
- क) कडधान्याला मोड आनल्यावर या जीवनसत्वाची वाढ होते.
i) जीवनसत्व अ ii) जीवनसत्व क
iii) जीवनसत्व ब iv) जीवनसत्व ड
- ड) हीरल्या पालेभाज्या या याचा उत्तम स्रोत आहे.
i) प्रथीने ii) जीवनसत्व
iii) स्नीग्धे iv) यापैकी नाही
- इ) अंड्यातील पीवळ्या योकमधील प्रथीने हे म्हणुन कार्य करते.
i) ऑक्सीडायझिंग ii) इमल्सीफाईंग
iii) कलरींग iv) फ्लेवरींग
- फ) कठीण कवचाची फळे व याचा उत्तम स्रोत आहे.
i) कॅल्शियम, स्नीग्धे ii) प्रथीने, स्नीग्धे
iii) कॅरोटीन व स्नीग्धे iv) स्नीग्धे, तंतुमय पदार्थ
- य) हे रंगद्रव्य टोमॅटोमध्ये आढळते.
i) बीटालीन ii) अॅलीन
iii) लायकोपीन iv) टॅनीन

प्र.2) अ) कोणताही एक प्रश्न सोडवा. [5]

i) आर डी.ए. म्हणजे काय सांगुन त्यावर परीणाम करणारे घटक समजवा.

ii) समतोल आहाराची व्याख्या सांगुन त्याचे महत्त्व लिहा.

ब) धान्याचे पाककलेतील कार्य लिहा. [3]

प्र.3) अ) कोणताही एक प्रश्न सोडवा. [5]

i) ओल्या उष्णतेच्या माध्यमातून अन्न शिजविण्याच्या पध्दती समजवा.

ii) कडधान्यांमध्ये आढळणारे विषारी घटक समजवा.

ब) प्रक्रीया केलेल्या दुधाच्या पदार्थाबद्दल लिहा. [4]

प्र.4) कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [8]

अ) मोड आनन्याचे फायदे

ब) पेयपदार्थाचे कार्य समजवा

क) मीलेटचे आरोग्यदायी फायदे

ड) स्वयंपाकात मसाल्याची भूमिका

इ) आपल्या आहारात फळाची भूमिका

फ) अंड्याची प्रत ओळखण्याची एक पध्दती समजवा

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PE13019

[Total No. of Pages : 4

[6504]-1002

F.Y. B.Sc. (Home Science)

HSC 103 MJT : HUMAN DEVELOPMENT - I

(NEP 2024 Pattern) (Semester - I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 30

Instructions to the candidates :

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*
- 3) Draw neat labelled diagram wherever necessary.*

Q1) Just Enlist. (Any 5)

[5]

- a) Sex hormone in females.
- b) Stages of prenatal development.
- c) Pre-speech forms.
- d) Adjustments of neonate.
- e) Functions of amniotic fluid.
- f) Concepts of development.
- g) Types of emotions.

Q2) a) Solve any two from the following :

[5]

- i) Write the role of gang in late childhood period.
- ii) Write types of motor development with examples.
- iii) Write about twins and it's types.

b) Write the difference between growth and development.

[3]

P.T.O.

Q3) a) Solve any two of the following : **[5]**

- i) Write the characteristics of infancy. (any 2)
- ii) Write the characteristics of early childhood period. (any 2)
- iii) Explain the cognitive development in infancy.

b) Write the influencing factors on prenatal period. **[4]**

Q4) Write short notes on any four of the following : **[8]**

- a) Language development in infancy.
- b) Characteristics of late childhood period.
- c) Menstrual cycle with diagram.
- d) Developmental tasks.
- e) Physical appearance of neonate.
- f) Physical development.

Total No. of Questions : 4]

PE13019

[6504]-1002

F.Y. B.Sc. (Home Science)

HSC 103 MJT : HUMAN DEVELOPMENT - I

(NEP 2024 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

/एकूण गुण : 30

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) आवश्यक तेथे सुबक नामनिर्देशित आकृती काढा.

प्र.1) केवळ यादी द्या. (कोणतेही पाच)

[5]

- अ) स्त्री-लैंगिक स्त्राव
- ब) प्रसूतीपूर्व विकासाच्या अवस्था
- क) वाचापूर्व रूपे
- ड) नवजाताचे समायोजन
- इ) गर्भजलाची कार्ये
- फ) विकासाच्या संकल्पना
- य) भावनांचे प्रकार

प्र.2) अ) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

[5]

- i) उत्तर बाल्यावस्थेतील टोळींची भूमिका स्पष्ट करा.
- ii) कारक विकासाचे प्रकार सोदाहरण स्पष्ट करा.
- iii) जूळी आणि त्यांचे प्रकार लिहा.

ब) वाढ आणि विकास यांतील फरक स्पष्ट करा.

[3]

प्र.3) अ) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. [5]

- i) शैशवावस्थेची कोणतीही दोन वैशिष्ट्ये लिहा.
- ii) पूर्व बाल्यावस्थेची कोणतीही दोन वैशिष्ट्ये लिहा.
- iii) शैशवावस्थेतील बौद्धिक विकास थोडक्यात स्पष्ट करा.

ब) प्रसूतिपूर्व विकासावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. [4]

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टिपा लिहा. [8]

- अ) शैशवावस्थेतील भाषिक विकास
- ब) उत्तर बाल्यावस्थेची वैशिष्ट्ये
- क) मासिक पाळी (आकृतीसह)
- ड) वैकासिक कार्य
- इ) नवजाताचे शारीरिक स्वरूप
- फ) शारीरिक विकास

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PE13020

[6504]-1003

[Total No. of Pages : 4

F.Y. B.Sc. (Home Science)

HSC-105-MJT : FOUNDATION OF ART AND DESIGN

(2024 Pattern) (Semester - I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 30

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Illustrate your answers with neat diagram wherever necessary.*

Q1) Solve any five MCQ from the following:

[5]

- a) Horizontal lines suggests _____.
 - i) Activity
 - ii) Speed
 - iii) Happiness
 - iv) Relaxation
- b) Warm colour absorb most of the _____.
 - i) Space
 - ii) Light
 - iii) Design
 - iv) Water
- c) Butterfly is the example of _____ balance.
 - i) Formal
 - ii) Informal
 - iii) Radial symmetry
 - iv) Primary
- d) Intermediate colour are _____.
 - i) Four
 - ii) Six
 - iii) Eight
 - iv) Ten
- e) Leaves are the example of _____ form.
 - i) Geometrical
 - ii) Natural
 - iii) Abstract
 - iv) Free hand
- f) Which of the following is not a regular Rhythm.
 - i) Rainbow
 - ii) Music
 - iii) Heartbeat
 - iv) Song

P.T.O.

- Q2)** a) Solve any two of the following. [5]
- i) Dimensions of colour.
 - ii) Optical illusion of Lines.
 - iii) Explain the psychological effect of space.
- b) Define Balance and discuss how it applicable in Interior decoration. [3]

- Q3)** Solve any three of the following. [9]
- a) Explain the methods of artificial light arrangement.
 - b) Types of lines.
 - c) Classification of colour.
 - d) Describe Harmony with suitable examples.
 - e) Types of Rhythm.

- Q4)** Solve any Four of the following. [8]
- a) Describe the proportion.
 - b) Explain the types of texture.
 - c) Write importance of design.
 - d) Use of emphasis in interior decoration.
 - e) Explain colour wheel.
 - f) Write on Idea.

Total No. of Questions : 4]

PE13020

[6504]-1003

F.Y. B.Sc. (Home Science)

HSC-105-MJT : FOUNDATION OF ART AND DESIGN

(2024 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 30

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढून उत्तरे लिहा.
 - 4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) खालील बहुपर्यायी प्रश्नांपैकी कोणतेही पाच सोडवा.

[5]

- अ) आडव्या रेषा दर्शवितात.
i) क्रियाशीलता	ii) गती
iii) आनंद	iv) आरामदायकता
- ब) उष्ण रंग मोठ्या प्रमाणावर शोषतात.
i) अवकाश	ii) प्रकाश
iii) डिझाईन	iv) पाणी
- क) फुलपाखरू हे समतोलाचे उदाहरण आहे.
i) समान	ii) असमान
iii) गोलाकार	iv) प्राथमिक
- ड) माध्यमिक श्रेणीच्या रंगामध्ये रंग आहेत.
i) चार	ii) सहा
iii) आठ	iv) दहा
- इ) पाने हे आकाराचे उदाहरण आहे.
i) भौमितिक	ii) नैसर्गिक
iii) असत्य	iv) मुक्तहस्त
- फ) खालीलपैकी कोणते उदाहरण नियमित लयीमध्ये नाही?
i) इंद्रधनुष्य	ii) संगीत
iii) हृदयाचे ठोके	iv) गाणे

प्र.2) अ) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. [5]

- i) रंगाचे परिमाने लिहा.
- ii) रेषामधुन निर्माण होणारे दृष्टीभ्रम स्पष्ट करा.
- iii) अवकाशामधुन तयार होणारे मानसशास्त्रीय परिणाम लिहा.

ब) समतोलाची व्याख्या लिहून आंतर सजावटीमध्ये समतोलाचा वापर सविस्तर लिहा. [3]

प्र.3) खालील प्रश्नांपैकी कोणतेही तीन सोडवा. [9]

- अ) कृत्रिम प्रकाश योजनेच्या पद्धती स्पष्ट करा.
- ब) रेषांचे प्रकार लिहा.
- क) रंगाचे वर्गीकरण समजावून सांगा.
- ड) अनुरूपता सउदाहरण स्पष्ट करा.
- इ) लयाचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.4) खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. [8]

- अ) प्रमाणबद्धता विषयी लिहा.
- ब) पोताचे प्रकार स्पष्ट करा.
- क) डिझाईनचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- ड) आंतर सजावटीमध्ये प्राधान्याचे महत्त्व लिहा.
- इ) रंग चक्र स्पष्ट करा.
- फ) कल्पना यावर लिहा.

